

**Stanowisko
Forum Związków Zawodowych
ws. ustawy o związkach zawodowych autorstwa
Ministerstwa Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej**

Forum Związków Zawodowych jest nowoczesną centralą związkową, dla której dialog międzypokoleniowy stanowi jeden z najważniejszych elementów rozwoju naszej organizacji. Młode pokolenie pracowników stoi dziś na ideologicznym rozdrożu - zarówno organizacje związkowe, jak i kolejne ekipy rządzące poprzez swoje działania nie wyczerpują oczekiwań ludzi wychowanych w neoliberalnym duchu państwa, wybudowanego na fundamentach zwycięstwa ruchu robotniczego. Architekci polskiego snu o wolności co najwyżej poprawnie sprostali oczekiwaniom związkowców oraz tych, którzy poza uelastycznieniem rynku pracy oczekiwali sprawiedliwej redystrybucji dóbr. Właśnie w takim konflikcie wartości dojrzało ponad 1,5 miliona Polek i Polaków, pracujących obecnie w oparciu o umowy cywilnoprawne.

Prawo i Sprawiedliwość przejęło władzę po 8-letnich rządach umiarkowanej prospołecznej Platformy Obywatelskiej. Przeważająca większość środowiska związkowego oczekiwała realizacji właściwego, również w ocenie Forum Związków Zawodowych, programu społecznego. Parę postulatów pojawiło się w debacie publicznej, inne z kolei zostały w dużej części zrealizowane przynajmniej na poziomie uzyskania konsensusu w Radzie Dialogu Społecznego, która z dnia na dzień staje się przyczółkiem dla rozwoju kapitału społecznego zaufania, tak bardzo potrzebnego do zrównoważonego rozwoju gospodarczego Polski.

Z pełnym przekonaniem można stwierdzić, że nowelizacja ustawy o związkach zawodowych autorstwa Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej jest pierwszym komunikatem klasy decydentów skierowanym bezpośrednio do partnerów społecznych. Projekt ten w pełni wyczerpuje

odpowieź na pytanie „jak rząd pod przywództwem Beaty Szydło postrzega rolę związków zawodowych?”. Nie można też zapomnieć o roli Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy, którego z racji pełnionej funkcji należy postrzegać jako Patrona Dialogu Społecznego.

Stanowisko Forum Związków Zawodowych jest w tej sprawie klarowne. Przede wszystkim - ogromnie cieszymy się z faktu, iż MRPiP postanowiło przychylić się do postulowanej przez Naszą Centralę konieczności implementacji przepisów dotyczących zmiany definicji pracownika. Fakt, że osoby pracujące w oparciu o umowy cywilnoprawne będą mogły zrzeszać się zakładać organizacje związkowe napawa nas ogromnym optymizmem. Wprowadzenie tej zmiany oznacza jednocześnie zakończenie systemowej segmentacji pracownika. Ci, którzy z różnych powodów pracują na tzw. umowach śmieciowych będą mogli korzystać z elementarnego prawa do ochrony własnych interesów, co znacząco wpłynie na poprawę jakości dialogu społecznego. Godna praca wiąże się nie tylko z godną płacą, ale także z możliwością prowadzenia partnerskich relacji z pracodawcą.

Zmiana definicji pracownika może okazać się tą rewolucyjną w kilku aspektach. Najistotniejszy z nich polega na otwarciu drzwi do coraz to bardziej hermetycznego środowiska związkowego. Obecnie związki zawodowe są silnie stereotypizowane, najczęściej przez przedstawicieli młodego pokolenia, nowej generacji pracowników, dla których elastyczność zatrudnienia bywa wartością dodaną - w największej mierze ze względu na mobilność oraz wyższe zarobki netto. Wielkość danin, szczególnie tych transferowanych do ZUS budzi niezadowolenie - otrzymywaliśmy sygnały, że wybór umowy cywilnoprawnej wynika również z zerowego zaufania do instytucji państwa i jego gospodarności. Wiadomym jest, że ta propozycja ma wymiar instrumentalny sama w sobie nie odwróci aktualnych trendów. Całość odpowiedzialności za wymianę generacyjną spoczywa na barkach organizacji związkowych.

Warto dodać, że na dzień dzisiejszy nikt nie jest w stanie przewidzieć skali, ani tym bardziej dynamiki zmian, które z pewnością zajdą. Otóż trudno oszacować ile powstanie zupełnie nowych organizacji związkowych. Ciężko jest spekulować, które branże i zawody będą zainteresowane tworzeniem związków zawodowych. Reakcje pracodawców również stoją dzisiaj pod znakiem zapytania. Podsumowując, nikt - związki zawodowe, pracodawcy,

politycy - nie jest w stanie wyobrazić sobie rzeczywistości, z jaką przyjdzie nam się zmierzyć w przeciągu kolejnych kilku lat.

W związku z powyższym uważamy, że nowelizacja powinna ograniczyć się jedynie do zmiany definicji pracownika. Prace nad ustawą o związkach zawodowych w bardziej zaawansowanej formie należy kontynuować najwcześniej za dwa lata, przy udziale nowego pokolenia związkowców, reprezentantów nowych środowisk, ludzi z pewnością zupełnie inaczej patrzących na wyzwania stojące przed światem ludzi pracy. Obecnie rozpatrywanie kwestii reprezentatywności, rozwiązań dotyczących doraźnych czynności wynikających z działalności związkowej, czy też procedury uzyskiwania informacji przez związki zawodowe w celach prowadzenia negocjacji są, mówiąc kolokwialnie, stratą czasu.

Ponadto, jednym z efektów wprowadzenia ustawy w proponowanej wersji doprowadzi do dewastacji relacji pomiędzy stroną rządową a strategiczną dla bezpieczeństwa Polaków grupą zawodową Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa. Pomysł, aby odebrać temu środowisku elementarnego prawa do strajku jest dalekie od dotychczasowych deklaracji, iż Państwo Polskie dokłada wszelkich starań w celu zapewnienia właściwego porządku i komfortu życia. Należy myśleć o jak najszybszej realizacji postulowanej przez Forum Związków Zawodowych propozycji przekazania odpowiednich środków skierowanych do służb mundurowych, odpowiadających za bezpieczeństwo wewnętrzne.

Apelujemy do przedstawicieli MRPiP oraz partnerów społecznych o rozważne działanie jeśli chodzi o system funkcjonowania organizacji związkowych w sytuacji, gdy stoją one u progu zmiany pokoleniowej, strukturalnej i być może programowej. Działaniem bezsensownym byłoby wykonywanie tak radykalnych decyzji, szczególnie, że w stosunkowo niedługim czasie nadejdzie potrzeba kolejnych, być może naprawdę oczekiwanych zmian.

Oczekujemy pełnej koncentracji nad zapisami dotyczącymi zmiany definicji pracownika. Propozycje zawarte w projekcie ustawy nie konsumują w pełni zaleceń Międzynarodowej Organizacji Pracy. Jako Forum Związków Zawodowych będziemy dążyć wszelkimi siłami do poszerzenia zakresu definicji w wymiarze proponowanym przez MOP. To właśnie na tym elemencie projektu

trzeba się w pełni skoncentrować i dołożyć wszelkich starań, aby zapis ten w realny sposób pozwolił na skuteczne reprezentowanie interesów osób, które dziś są traktowane w sposób niegodny.

Liczymy, iż zarówno pozostałe dwie centrale związkowe, jak i przedstawiciele MRPiP przychylą się do naszego toku myślenia. Jesteśmy otwarci na dialog w wyżej zarysowanym zakresie.

W imieniu Forum Związków Zawodowych,

Dorota Gardias

Przewodnicząca Forum Związków Zawodowych

